

Skoleeiere i satsingen *Vurdering for læring*

INFORMASJON OM PLANER, UNDERVEIS- OG SLUTTRAPPORTERING I SATSINGEN

Dette dokumentet inneholder informasjon om planer og rapporteringer i satsingen *Vurdering for læring*. Hensikten med dokumentet er å gi skoleeierne og skolene utfyllende informasjon som kan være til hjelp i plan- og rapportarbeidet.

Skoleeiers frist for plan og rapportering

Frist	Aktivitet	Formål
15.09.2016	Skoleeiers <i>plan</i>	Et dokument som skoleeiere og skoler skal bruke i planlegging, gjennomføring og evaluering av satsingen lokalt. Det er en forutsetning at skoleeier sender planen til Fylkesmannen før midler til satsingen utbetales.
01.03.2017	Underveisrapportering	Kortfattet informasjon til skoleeier, Fylkesmann og Udir om utvikling av satsingen og skal gi grunnlag for justeringer av satsingen på alle nivå.
15.09.2018	Sluttrapportering	Informasjon til skoleeier, Fylkesmann og Udir om hvordan utviklingsarbeidet er utført og hva som er oppnådd. Dette er en dokumentasjon på læring og utvikling i satsingsperioden, og gir kunnskap og grunnlag for justeringer i det videre arbeidet lokalt og nasjonalt. Rapportene gir også mulighet til erfaringsdeling og bruk i andre satsinger og utviklingsprosjekter.

Plan, underveis- og sluttrapport sendes utdanningskontoret hos Fylkesmannen.

Om malene

Det er laget maler for *plan*, underveis- og sluttrapportering. Malene beskriver de punktene Utdanningsdirektoratet ønsker skal inngå i *planen* og som skoleeier skal rapportere på. Underveis- og sluttrapportering bygger på *planen*, slik at rapportene kan ta utgangspunkt i *planen* som er utformet.

Det vil være naturlig at skoleeier og skolene reviderer *planen* underveis på bakgrunn av framdriften i utviklingsarbeidet.

Lokale målsetninger for satsingen

Overordnet målsetting for satsingen er at skoleeier og skoler videreutvikler en vurderingskultur og en vurderingspraksis som har læring som mål. De har stor frihet til å utforme og gi innhold til satsingen på lokalt nivå ut fra noen felles føringer som er beskrevet i grunnlagsdokumentet for satsingen.

Å få til en endring av vurderingskultur som favner alle skoler og lærere i kommunen vil normalt ta lengre tid enn deltakerperioden i den nasjonale satsingen. Det ligger derfor en

forventning om at skoleeier viderefører arbeidet når deltakerperioden i den nasjonale satsingen fases ut. Det kan være hensiktsmessig å skille mellom hva som er målsetninger for deltakerperioden i satsingen (delmål), og hva som er et mer langsiktig mål for skoleeier når det gjelder å videreutvikle vurderingspraksis.

I underveis- og sluttrapporten må skoleeier kort beskrive status på mål, og i hvilken grad skoleeier og skolene har nådd målene som er fastsatt i satsingsperioden. Målene bør derfor være tydelige og utformes på en slik måte at det er mulig å evaluere om målene nås. Et godt verktøy kan være å lage S-M-A-R-T-E mål, det vil si mål som er **s**pesifikke, **m**ålbare, **a**kseptable, **r**ealistiske og **t**idfeste når de skal **e**valueres.

Felles føringer for alle deltakere i satsingen er:

- Satsingen skal handle om underveisvurdering i fag
- Alle skolene skal arbeide med prinsippene for god underveisvurdering i klasserommet med den hensikt å gjøre dem til en integrert del av egen praksis. Prinsippene går ut på at elever lærer best når de
 - forstår hva de skal lære og hva som er forventet av dem
 - får tilbakemeldinger som forteller dem om kvaliteten på arbeidet eller prestasjonen
 - får råd om hvordan de kan forbedre seg
 - er involvert i eget læringsarbeid ved blant annet å vurdere eget arbeid og utvikling
- Å bruke vurdering til å justere opplæringen og forbedre elevenes læring
- Å videreutvikle et læringsmiljø som har fokus på elevenes læringsbehov og måloppnåelse for alle elever
- Arbeidet i satsingen organiseres som lærende nettverk. Nettverkene skal være arenaer for dialog, erfaringsutveksling og refleksjon som grunnlag for endring av praksis
- Aktiv medvirkning, tilbakemelding og oppfølging på og mellom alle nivåer

Identifisere utviklingsområder på skoleeier- og skolenivå

Erfaringer fra statlige satsinger viser blant annet at vurdering og analyse av situasjonen før endringsarbeid settes i gang, øker sannsynligheten for at tiltakene fører til målet. Dette gjelder på alle nivåene i utdanningssystemet. Derfor er det viktig at skoler og skoleeiere har tilgang på god informasjon og kunnskap om egen vurderingspraksis før de starter arbeidet

I forbindelse med planlegging av satsingen er skoleeierne bedt om å kartlegge skolenes vurderingspraksis og vurderingskultur ved å bruke resultater fra [Elevundersøkelsen](#). I tillegg kan det være relevant å bruke for eksempel [Ståstedanalysen](#) eller annet egnet refleksjons- eller kartleggingsverktøy. Dette vil kunne gi grunnlag for å få en felles forståelse for ståsted blant deltakerne, og som utgangspunkt for planlegging og oppfølging lokalt.

Hva er tegn på læring og utvikling i satsingen?

Et viktig formål med arbeidet med planer og rapporter, er at skoleeier og skoler skal kunne følge med på og dokumentere læring og utvikling. Det er viktig at slike prosesser er koblet til læringsarbeidet i klasserommet, til målene skolene har satt seg for utviklingsarbeidet og til de målene skoleeier har satt seg for satsingen.

Refleksjon og en felles bevissthet rundt hva som kan være tegn på utvikling, kan også gi skoleeiernivå, skoleledelsen og andre med ansvar for utviklingsarbeidet et grunnlag for å identifisere utfordringer og støtte prosessen underveis.

Sluttrapporten skal beskrive hvordan utviklingsarbeidet i satsingen har vært gjennomført og i hvilken grad det har ført til videreutvikling av vurderings- og opplæringspraksis. Selv om underveisrapporten kommer på et tidlig tidspunkt i arbeidet, er det også her relevant å beskrive tegn på utvikling og endringer for å følge utviklingen og kunne justere kursen videre.

I tillegg til å følge resultatene på spørsmålene om de fire prinsippene for underveisvurdering (vurdering for læring) i Elevundersøkelsen, kan det være hensiktsmessig å beskrive tegn på læring og utvikling som dekker ulike dimensjoner ved satsingen på ulike nivå, f.eks

- i klasserommet
 - Elevenes praksis og erfaringer
 - Lærernes praksis og erfaringer
 - Samhandling mellom lærere og elever
- på skolenivå
 - Lærerkollegiets praksis og erfaringer
 - Lederes praksis og erfaringer
 - Samhandling mellom lærere og ledere
 - Samhandling mellom skole og foreldre
- på skoleeiernivå
 - Organisering og involvering
 - Samhandling og oppfølging på og mellom nivåene
 - Samhandling og erfaring innad på skoleeiernivå

Hvilke informasjonskilder kan brukes?

I arbeidet med planer og rapporter er det viktig å tenke gjennom hvilke kilder man kan bruke som kan gi informasjon om utviklingen av praksis og til å evaluere om målene er nådd. Elevens oppfattelse av praksis og hvordan den påvirker deres læring, vil være en viktig indikasjon på utvikling i satsingen

Bruk av flere metoder og ulike (uavhengige) datakilder som viser tegn på utvikling (triangulering), vil gi et mer pålitelig og riktig bilde av situasjonen. Dette gjelder både i klasserom, på skolenivå og skoleeiernivå.

Eksempler på informasjonskilder som kan være relevante å bruke for skoleledere og/eller skoleeiere i satsingen:

- Elevundersøkelsen
- Intervjuer og/eller lokale spørreundersøkelse med elever, lærere og evt. foresatte
- Praksisfortellinger (skriftlige, muntlige)
- Beskrivelse av vurderingsopplegg
- Videoopptak av dialog mellom elever og lærere i klasserommet
- KLasseromsobservasjon f.eks kollegaer, skolevandring, ekstern skolevurdering
- Ulike plandokumenter (elevnivå, skolenivå, kommunenivå)
- Ståstedsanalysen

Når skoleeier har laget planen sin, skal den sendes til Fylkesmannen for godkjenning (jf kriterier i invitasjonsbrev). Først når planen er godkjent, kan midler utbetales.